

Za vodárenskými věžemi nejen v Dobřanech

NA KOLE ZA POZNÁNÍM

Start: Staňkov žst.
Cíl: Dobřany žst.
Délka: 42 km
Náročnost: střední
Vhodné kolo: trekové, horské

Dnešní výlet nás zavede na jižní Plzeňsko. Z nádraží ve Staňkově vyjedeme k vyhlídce u Čermné a poté kolem douglasky v Újezdci k hradu Roupov. K svému cíli – dvěma vodárenským věžím v areálu léčebny – dojedeme tedy až v samém závěru trasy, která tentokrát není moc náročná ani dlouhá, ale i tak skýtá dost zajímavých míst pro zvědavé cyklisty. Krajina na Plzeňsku je členitá, a tak tu ve srovnání třeba se středními Čechami nebo jižní Moravou mnoho vodojemů nemáme. Těch starých se tu ale pár najde a poté, co prošly rekonstrukcí, vyniklo jejich pěkné architektonické zpracování. Vydejme se za dvěma z nich na jižní Plzeňsko.

Náš výlet začíná na nádraží ve Staňkově. Odtud se vydáme po cyklotrase 2185 přes Krchleby, obec, kde se pečou vyhlášené chodské koláče. Ty ale ochutnáte, jen pokud pojedete kolem pekárny ve všední den. Na křižovatce u Zeleného háje odbočíme vpravo na trasu 3A směrem do Poděvous. Ještě než vyjedeme z lesa, ale musíme odbočit vpravo na lesní cestu. Lesem vede ale jen několik desítek metrů. Cesta nás pak dovede přímo k vyhlídce. Pokud pojedeme s dětmi, můžeme je třeba zhoupnout na houpačce hned vedle dřevěné věže.

Od dřevěné vyhlídkové věže sjedeme do Čermné. Mne tady zaujaly dobře položené betonové panely na příjezdové cestě. Jeden pruh pro každé kolo auta, které sem jede, nebo pro cyklisty v každém směru. Povrch je zdrsněn „zářezy“, spoje jsou kvalitní, kolo při jízdě nedrmá. Přes Poděvousy dojedeme do Hájí a za nimi odbočíme vpravo do lesa na naučnou stezku Ptenín – Újezdec. Ta nás zavede až k mohutné ptenínské douglasce. Je to poslední exemplář ze školky, kterou zde měl hrabě N. Nepomuk Kolovrat-Krakovský. Školka prý nabízel až 450 druhů okrasných keřů a stromků.

Přes Křemčice a Biřkov dojedeme do Vřeskovice, kde odbočíme doleva na Roupov. Zde stojí za prohlídku komín čer-

KOSTEL sv. Víta v Dobřanech.

NAUČNÁ stezka Ptenín-Újezdec.

NA PODZIM se cesty pokrývají krásně zbarveným listím.

Foto na stránce: Radka Žáková

Vodárenské věže v Dobřanech

Areál ústavu pro choromyslné (nyní Psychiatrická nemocnice), který se nachází na jižním okraji Dobřan, představuje rozsáhlé území. Na přelomu 19. a 20. století, kdy jeho rozloha byla 80 hektarů, se zvýšil také počet zdejších chovanců na 1400 oproti původně plánovaným 600-800 chovanců. To si vyžádalo vyřešit zásobování vodou. Byly vyhloubeny 4 studny při řece Radbuze, ze kterých byla voda vedena do sběrné studně a poté přes filtrační komory vytlačena do vodárenských věží, které napájely vodovod. Vodárenské věže jsou v areálu léčebny dvě. Válcový věžový vodojem vysoký 25 metrů je z monolitického betonu, obsah nádrže činí 250 m³. V přízemní osmiboké části z kamene jsou na jižní straně umístěny vchodové dveře v kamenném portále, severní strana nese jedno okno ve stejném portále. Reservoár uvnitř vodojemu nesou železobetonové konzoly systému Hennebique. Vodojem v areálu léčebny je v provozu a je nádhernou dominantou širokého okolí. Druhá vodárenská věž je o několik desítek metrů dále. Je to starší zděná omítnutá věž, která má podobu třípatrové zvonice s jehlancovou střechou. Okna na severní a západní straně jsou zaslepená. Jehlancová střecha s novou krytinou z roku 2012 je zakončena dřevěnou čtyřbokou lucernou a hromosvodem s drobnou korouhví. Oprava fasády této věže proběhla v druhé polovině roku 2014. Nyní je věž již mimo provoz.

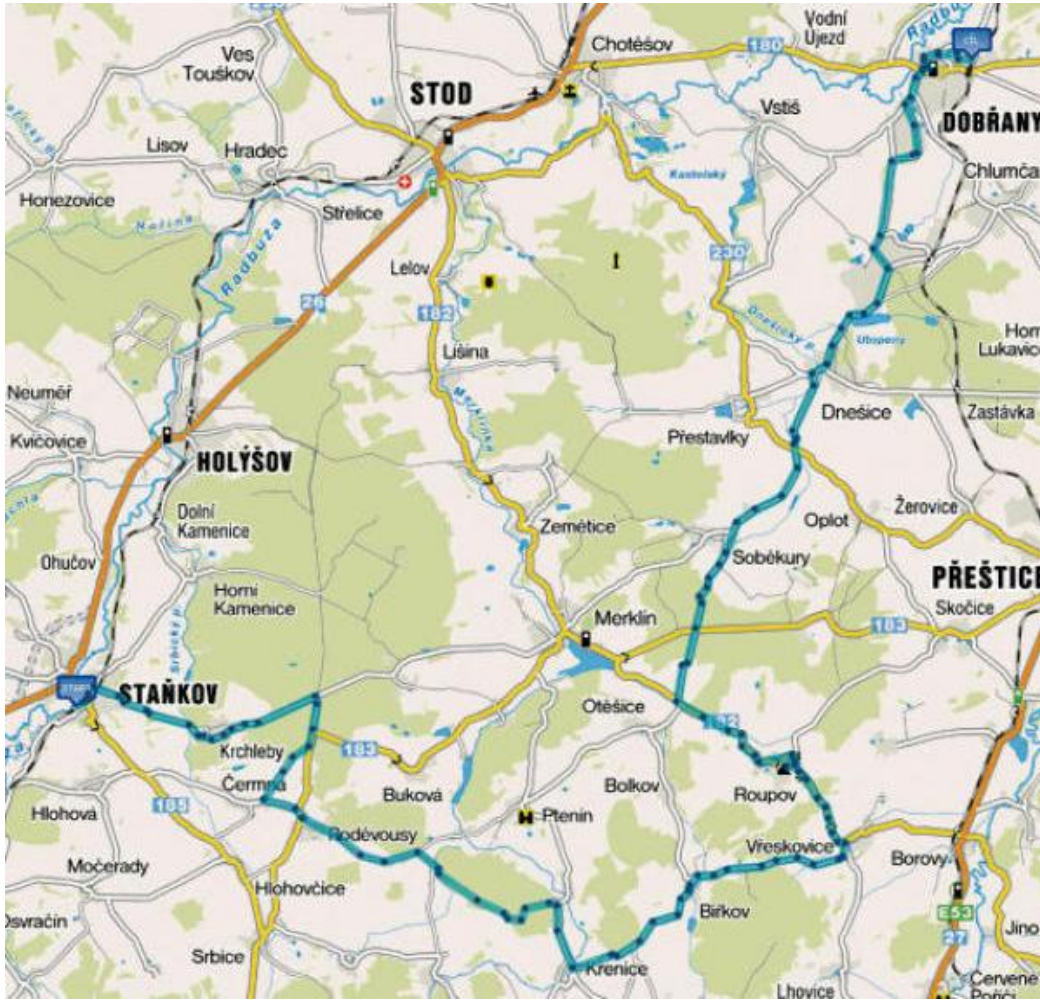
né hradní kuchyně a výhled do údolí z míst, kde bylo horní podlaží hradu. Nyní z něj můžeme také vidět košatý tis u hradního příkopu, který je chráněn jako památný strom. Až se budete vracet z přístupové cesty od hradu na silnici, nepřehlédněte kostel sv. Anny na protější straně cesty. Stojí tam ukryt korunami stromů. Když jej objedete, tak můžete, teď na podzim, vidět do údolí pod ním.

Dále pokračujeme směrem na Merklín, ještě před ním ale odbočíme vpravo na Soběkury a Dnešice. Pokud budete do Dnešic přijíždět k večeru, nejspíš vás upoutá zlatavě zářící korouhvička na dnešickém kostele, která má tvar slunce. Jen pár metrů za cyklobarem po levé straně na kopci pak můžete v jedné ze zahrad u domu vidět původní železný vozíky, kterými se po úzkých kolejkách vozil dříve kaolin. Ten už se teď dobývá mnohem sofistikovaněji. Jeden z kaolinových dolů je nedaleko – pojedeme kolem něj. Stopy po těžbě ale již zarůstají, takže až se budeme blížit chlumčanské keramičce, ani si neuvědomí-

me, že jedeme po okraji velkého kaolinového dolu. Nově se však teď kaolin těží o kousek dál na čerstvě odkrytém nalezišti. K němu musíme projet po kaolinem zaprášené cestě kolem chlumčanské vodárenské věže. Dobře si ji prohlédněte, abyste si ji mohli porovnat s další, velice podobnou, v Dobřanech. V místě, kde musíme odbočit doprava, pak do-

poručuji zastavit, pokud chcete vidět nový kaolinový důl. Vrstvy bílého kaolinu tu byly zakryté hlínou, ta je teď ale už skryta.

Teď již míříme do Dobřan. Přijíždíme od jihu, tedy ze strany, kde je rozsáhlý areál Psychiatrické nemocnice. Právě pro ni byly v areálu zbudovány dvě vodárenské věže. První, která je doslova u

PODROBNÉ VEDENÍ linie trasy na mapě najdete na: <http://www.cykloserver.cz/f/fc59192449/>

Užitečné informace:

Občerstvení na trase: Merklín (2,5 km od trasy), Dnešice, Dobřany
Cykloservisy na trase: Cykloservis je pouze v Dobřanech
Odkazy: <http://www.vodarenskeveze.cz/>
www.plzenskonakole.cz/cz/zajimava-mista-106
Trasa: <http://www.cykloserver.cz/f/fc59192449/>

VYHLÍDKA u Čermné.

DOUGLASKA u Újezdce.

TĚŽBA kaolinu u Dobřan.

plotu léčebny, se tvarem nápadně podobá chlumčanské, druhá, ukrytá v horní části areálu, připomíná spíš menší věžovitý dům.

Z Dobřan můžete odjet do-

mů opět vlakem – nádraží je na východní straně města. Máte-li chuť, můžete se zastavit u hřiště na vyhlášenou zmrzlinu, v cukrárně na borůvkové koláče, nebo na náměstí na kvasincové pivo. Třeba se tak odměníte za těch 40 kilometrů, které jste museli do Dobřan našlapat. A pokud budete mít dost času, nahlédněte do barokního kostela sv. Víta na náměstí, do jednoho ze dvou kostelů v Čechách s kruhovým půdorysem. Může to být pěkná tečka za tímto cyklovýletem.

Příště: Za pozůstatky letohrádku na Kamýku

Trasu připravila **Radka Žáková**, plzeňská cykloprůvodkyně a editorka portálu plzenskonakole.cz

Seriál cyklovýletů po Plzeňském a Karlovarském kraji vzniká ve spolupráci s regionálním informačním portálem pro cyklisty plzenskonakole.cz

plzenskonakole.cz